

כ כודה רבה ציפתה השבוע ל-40 עובדי ה-
שירות הבולאי, שהתכוננו לקראת הוי-
פעתה של סדרת בולי קבע חדשים: כולי
השבטים. היו אלה הבולים החדשים (המר-
פיעים מימין, על שובליהם) שעמדו לתפוש
את מקומם של בולי המטבע, שקישטו את
המכתבים משך שבע השנים האחרונות.

הוצאת סדרות בילי קבע (המתחלפות, כי-
מקובל ברוב הארצות, אחת לחמש, שש
שנים) אינה עיסוקו היחיד של השירות ה-
בולאי. מדי שנה מוציא הוא מספר בולי
זכרון יפים במיוחד (כבול הרמב"ם, ביל
הצנחנים, בולי עליית הנוער וכו') מועדים
לשמחה תשט"ז, תאחדת כל אספן.

השלב השני. השלב הבא הוא הכנת המודל, המותאם
להדפסה, על ידי הצייר שהצעתי זכתה באישור וועדת הסמלים.

השלב הראשון של בול הוא אישורו על ידי וועדת הסמלים הממשלתית.
בתמונה נועצים שר הפיתוח והחינוך ביועץ הפילטלי ובמומחים אחרים.

המשימה בסידרת הקבע היא פשוטה יחד
סיה, תוך התחשבות בכמה גורמים ידועים
מראש: על בולי הקבע להיות קטני-שטח
למדי. מכיוון שהם נפסדים בעשרות מיליונים,
היו צורכים אחרת כמויות נוספות ניכרות
של נייר. יש לבחור בצבעים הנכונים לבר-
לים כך, שבין השאר, יעשו צבעיהם רושם
נעים על העין לכשיודבקו באלבום האספן
זה ליד זה, לפי ערכיהם.

וגמה לבולי הזכרון, מהם מוציא השירות
הבולאי ארבעה, חמישה לשנה, יכול
לשמש בול המכבייה הרביעית. כמו בכל שנה
הוצעו גם בשנת 1952 כמה עשרות הצעות
לבולי זכרון לאמורעות שהתרחשו, או ש
עמדו להתרחש בשנה הקרובה, להעדת ו-
תכנון הממשלתית שדנה בכל ההצעות, והח-
ליטה על הבולים לשנת התקציב הבאה.

נוסף לבולי הזכרון הקבועים, החוזרים
ונשנים מדי שנה כבול יום העצמאות ובר-
לי "מיעדים לשמחה" החליטה הועדת ה-
תכנון על הוצאת בול המכבייה הרביעית.

יה זה 18 חודשים לפני 20 לספטמבו
1953. יום פתיחת המכבייה הרביעית,
כאשר נתקבלה ההחלטה על הוצאת בול
המכבייה. מייד פנה השירות הבולאי לטובי
הגרפיקאים בארץ, הזמין אותם להמציא

תרשימים לבול המכבייה.
תוך חודשים הוגשו ששה תרשימים. היו אלה ציורים, בצורה
מוגדלת, של הבול המיועד שהכיל: אתלט הקופץ לגובה;
ספורטאי המטיל כדור ברזל; לפיד המכבייה מרכב מדגלי הארצות
המשתתפות; מטיל דסקוס על רקע זר דפנה המעוטר בכתובת "תפארת
בחורים — כוחם" ויד המחזקת בכדור שחציו כדור ספירט וחציו כדור
עולם.

ההצעות הוגשו להעדת הסמלים הממשלתית, שבחנה אותן לאור
שיקולים חינוכיים, תרבותיים ואומנותיים. לבסוף היא בחרה בהצעה
שהייתה עתידה להיות בול המכבייה הרביעית: הוד המחזקת בכדור —
סמל הספירט והעולם.

עבור חודש בערך הוזמנה ההדפסה של הבול בבית דפוס ישראלי
בניגוד להרבה ארצות, מבוססות יותר מישראל, כתורכיה המפייסה את
בוליה באוסטרית וארצות דרום אמריקאיות רבות המדפיסות את בוליהן
בלונדון, מודפסים בולי ישראל בארץ ובשטחים המשוכללות ביותר של
פוטוליו ופוטוגרבורה (דפוס שקע).

משך שלושה, ארבעה החודשים הבאים הודפסו ונוקבו רבבות רבות
של בולי המכבייה על נייר ממוספר מראש, תחת משמר ניטרים מזויני,
שהעבירם לבסוף למדור ההדפסות הערך של המדפיס הממשלתי.
נייר הבולים נושא לאחרונה אף סימן מים — המלה ישראל או סמל
הדואר — הצבי המקפץ.

לושה, ארבעה ימים לפני יום הופעת הבול נשלחו בולי המכבייה
לסוכנויות הדואר ולבתי הדואר, על מנת שאלה יוכלו למוכרם ביום
ההופעה ליד אשנביהם.

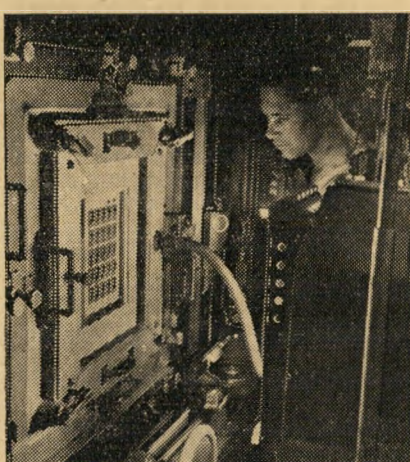
אחיה שעה ביצע השירות הבולאי הספקת הבולים, על כל צורותיהם
הפילטליות (ראה בתמונה משמאל), מילא אחר כל הזמנות הקבע של
כ-8,000 מינויו בארץ וקרוב ל-2,000 המינויים בחוץ-לארץ. כי אדם
המעוניין בקבלת בולי דואר ישראל ביום הופעתם יכול להזמין בטרם
מיוחד (טופס ד. ט. — דיאר וטלגרף — 870, החרוד), לקבל, ללא כל
הוצאות נוספות, ורך הדואר את כל הבולים במחיר ערכיהם הנקובים.

כל שעל האספן לעשות: להפקיד תשלום התחלתי של חמש לירות
(אם הוא תושב חוץ — 5 דולר), ממנו מנכה השרות הבולאי מדי פעם את
ערך הבולים החדשים שנשלחו למזמין, המוזכר בשעת הצורך בדבר
חיובש התשלום.

כשלוחי הזמנות אלה, הנשלחים במעטפות קרטון מיוחדות, השימרות
על שלמות הבול עד הגיעו לבית האספן, מגיעים גם לסוכנויות המכירה
הרשמיות של השירות הבולאי באמריקה הצפונית והדרומית ובארצות
העיקריות של אירופה. וכן יוצאים המשלוחים ל-2,000 מינויו החוץ
המצמורים ב-38 ארצות, מאגנודניה עד קיראטו שבאיי הודו המערבית,
מאסילנד שבצפון ועד קיפטון שבדרום אפריקה.

עבור זמן מה באו מאורעות חדשים. נתחדשו ימי זכרונות אחרים.
הוחלט להוציא את בול המכבייה מן המחזור ולהפסיק את מכירתו. אם
כי, ככל בול ישראלי אחר, נשאר גם בול המכבייה יפה לתשלום דמי
דיאר (לעומת הולנד ושחיץ למשל, בהן מוצאים בולי הזכרון פוקי זמן
קבועים מראש, לאחריהם אינם יפים יותר לתשלום דמי דואר).

לוי נשאר עוֹדפים מבול המכבייה (שאלו במהירות רבה) היו אלה
מועברים להעדה להשמדת בולים שהייתה מונה אותם במדייק, עורכת
דו"ח ורק אחר כך משמידה אותם בצורה המקורית ביותר: חותכת
אותם במקצה חשמלית מיוחדת ומכניסה איהם לדוד דיסת הנניר של
בית החרושת לנייר, בה הופכים הבולים עד מהרה למייר גולמי. מבולים
ותיקים אלה, כ-140 במספר, הדפיסה המדינה עד כה יותר מ-700 מיליון
בולים.

השלב החמישי: הכנת צורות
פילטליות, כצמדות ושובלים לאספן.

השלב הרביעי, ההדפסה והניקוב, מבוצעים
תחת משמר, כיאה להדפסת דברי-ערך ממשלתיים.

השלב השלישי, הכנת הגלופות, מבוצעת על-
ידי מומחים מעולים כדי למנוע שגיאה קלה ביותר.

השלב האחרון. מאות אספנים צובאים על אשנבי הדואר כדי לרכוש את הבול עם מעטפה והזמנת יום הרא-
שון. בין האספנים: אבות צעירים האוספיטבולים מיום הולדת בניהם, ומגיישים להם אותם אחר-כך כמתנת בר-מצווה.